

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5
תשובה	(3)	(3)	(4)	(3)	(3)

הטברים

1. **השאלה:** לפי הפסקה הראשונה, איזה מהבאים ייחשב כ"אירוע מדיה"?

פתרון: ראשית עלינו להבין מהם המאפיינים של "אירוע מדיה" לפי הפסקה הראשונה.

בתחילת הפסקה מספרים לנו על שני ז'אנרים עיקריים במסגרת השידורים הישירים בטלוויזיה:
א. "אירוע מדיה" – סיקור מכון, מתוכנן ומבויים מראש של רגעים יזומים ועמוסי משמעות חברתית.

ב. "מרתון של אסון", הוא שידור חי ובלתי-מתוכנן של אסון טבע, של תאונה או של אירוע טרור.

בהמשך נאמר לנו שהמשותף לשני הז'אנרים הוא שבשניהם משבשים עורכי החדשות את שגרת השידורים, עוברים לשידור ישיר ומרתקים ציבור שלם אל המסך למשך שעות ואף ימים. כלומר, בכל אחד משני הז'אנרים משבשים את שגרת השידורים למשך זמן ארוך.

מכאן שאם אנו מחפשים "אירוע מדיה", עלינו לחפש אירוע המופיע במסגרת השידורים הישירים שגורם לשיבושים בשגרת השידורים למשך זמן ממושך. האירוע צריך להיות כזה שנערך לו סיקור מכון, מתוכנן מבויים מראש ובעל משמעות חברתית.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): שידור ישיר של פרק בתוכנית "כוכב נולד", שמשודרת מדי שבוע ובכל פעם מרתקת למסך עשרות אלפי צופים

התשובה אינה נכונה. התוכנית "כוכב נולד" משודרת מדי שבוע, מכאן שמדובר בתוכנית המהווה חלק משגרת השידורים. מכיוון שאנו מחפשים אחר אירוע הגורם לשיבושים בשגרת השידורים, כלומר שאינו חלק משגרת השידורים, הרי שאירוע זה אינו "אירוע מדיה".

תשובה (2): שידור ישיר שמוקדש לסיקור טביעתה בים של אניית תענוגות

התשובה אינה נכונה. טביעתה בים של אוניית תענוגות היא אירוע לא מתוכנן. מכיוון שאנו מחפשים אחר אירוע שנערך לו סיקור מכון, מתוכנן, ומבויים מראש, הרי שאירוע זה אינו "אירוע מדיה".

תשובה (3): שידור ישיר שמוקדש לסיקור נשף ההתרמה הנערך למען פליטים שאיבדו את בתיהם ואת רכושם במלחמה

נשף התרמה למען פליטים הוא אירוע מכון, מתוכנן, ומבויים מראש, ויש לו משמעות חברתית רבה. כמו כן, הנשף לא מהווה חלק משגרת השידורים שכן מדובר באירוע חד פעמי. מכיוון שאירוע זה יש את כל המאפיינים הנדרשים מ"אירוע מדיה", הרי שזו התשובה הנכונה.

לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם את התשובה הנותרת:

תשובה (4): שידור ישיר שמוקדש לפיגוע רצחני במועדון נוער הומוסקסואלי

התשובה אינה נכונה. פיגוע רצחני במועדון נוער הומוסקסואלי הוא אירוע לא מתוכנן. מכיוון שאנו מחפשים אחר אירוע שנערך לו סיקור מכון, מתוכנן, ומבויים מראש, הרי שאירוע זה אינו "אירוע מדיה".

תשובה (3).

2.

השאלה: על-פי הפסקה השנייה, מה הופך "מרתון של אסון" שעוסק בפיגוע טרור ליותר דומה ל"אירוע מדיה"?

פתרון: נסכם בקצרה את הפסקה השנייה במטרה להבין את הדמיון בין "מרתון של אסון" לבין "אירוע מדיה" במקרה של אירוע טרור, ולאחר מכן נבדוק את התשובות המוצעות.

בתחילת הפסקה מספרים לנו שבניגוד ל"מרתון של אסון" המשודר לאחר אסון טבע או תאונה בלתי מכוונים, "מרתון של אסון" בעת פיגוע טרור מקבל מאפיינים של "אירוע מדיה", כלומר של אירוע מכוון, מתוכנן ומבויס מראש. בהמשך מספרים לנו שבשונה מ"אירוע מדיה", בו עורכי החדשות מתכננים את האירוע, באירוע טרור "עורכי הטרור הם אלו שמנצלים את התקשורת ומנהלים אותה כרצונם. כלומר, אם מספרים לנו שההבדל בין האירועים נובע מהעובדה שב"אירוע מדיה" עורכי החדשות מתכננים את האירוע, וב"מרתון של אסון" בעת אירוע טרור "עורכי הטרור מנהלים את האירוע, הרי שניתן להסיק כי הדמיון בין האירועים נובע מהעובדה שבשניהם האירוע התקשורתי נראה מתוכנן ומנוהל מראש.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): העובדה שהוא שרירותי

התשובה אינה נכונה. אירוע מדיה אינו אירוע שרירותי, אלא אירוע מכוון מתוכנן, ומבויס מראש. מכאן שזו לא יכולה להיות נקודת דמיון בין "מרתון של אסון" לבין "אירוע מדיה" במקרה של אירוע טרור.

תשובה (2): העובדה ששניהם עמוסים במשמעות חברתית

התשובה אינה נכונה. ראינו כי נקודת דמיון בין "מרתון של אסון" לבין "אירוע מדיה" במקרה של אירוע טרור, נובעת מהעובדה שבשני המקרים האירוע התקשורתי נראה מתוכנן ומנוהל מראש. כלומר, היא אינה נובעת מהעובדה ששניהם עמוסים במשמעות חברתית.

תשובה (3): העובדה שהוא יזום ומתוכנן מראש. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4): העובדה שגם אותו מביימים עורכי חדשות

התשובה אינה נכונה. מספרים לנו שבעת "אירוע המדיה" עורכי החדשות הם אלו שמנהלים את האירוע, ואילו בזמן של אירוע טרור, "עורכי הטרור הם אלו שמנהלים אותו כרצונם. כלומר, אירוע טרור אינו מבויס בפועל על ידי עורכי חדשות אלא על ידי "עורכי טרור.

תשובה (3).

3.

השאלה: איזה מהבאים אינו נכון בנוגע ל"אסטרטגיית הביישנות התקשורתית" (שורה 25) של ארגוני הטרור?

פתרון: נקרא את החלק בפסקה הנוגע ל"אסטרטגיית הביישנות התקשורתית" של ארגוני הטרור במטרה להבין, ולאחר מכן נבדוק את התשובות המוצעות.

החל משורה 24 מספרים לנו על "הביישנות התקשורתית", **החידוש** החשוב ביותר באסטרטגיית התקשורתית בה נוקטים ארגוני הטרור: אם בעבר נהגו ארגוני הטרור ליטול אחריות מיידית על פיגועים, כיום הם מאמצים נוהל חדש של שתיקה.

בהמשך מסבירים לנו מדוע לדעת החוקרים, מעדיפים ארגוני הטרור שלא ליטול אחריות מיידית על פיגועים: שתיקתם של ארגוני הטרור מביאה לכך שהתקשורת מגבירה את מאמציה לזהות את המבצעים, ולדלות עליהם פרטים רבים ככל האפשר, מה שגורם לכך שהעיסוק באותם ארגוני טרור גדל.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): בעיני ליבס ובלונדהיים היא החידוש החשוב ביותר בטקטיקה התקשורתית החדשה של ארגוני הטרור

התשובה אינה נכונה. בשורות 23-25 נכתב: "אך לדעת שני החוקרים, **החידוש החשוב ביותר** בטקטיקה התקשורתית החדשה של הטרוריסטים הוא באסטרטגיית "הביישנות התקשורתית" שהם נוקטים.". מכאן שהטענה שבתשובה נכונה, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): מדובר באסטרטגיה שמביאה להגברת החשיפה שארגוני הטרור מקבלים התשובה אינה נכונה. אסטרטגיית "הביישנות התקשורתית" אכן מגבירה את העיסוק בארגוני הטרור. מכאן שהטענה שבתשובה נכונה, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): דוגמה מובהקת לאסטרטגיה הזו היא שתיקתם של האחראים לאסון התאומים בשורות 30-31 נכתב: "לאחר אסון התאומים, למשל, הערפול והעמימות סביב האירוע האריכו את הסיקור החי למימדים חסרי תקדים". כלומר, בהתאם לאסטרטגיית "הביישנות התקשורתית", אסון התאומים הוא דוגמה למקרה שבו אי נטילת אחריות על אירוע טרור, הגבירה את העיסוק בו. מכאן שהטענה שבתשובה נכונה, ולכן התשובה נפסלת.

מכיוון שפסלנו 3 תשובות, הרי שתשובה (4) בהכרח נכונה, אך לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם אותה.

תשובה (4): מדובר במהלך בלתי-הגיוני שאינו משרת את מטרת ארגוני הטרור בשורות 27-28 נכתב על אסטרטגיית "הביישנות התקשורתית": "לכאורה מדובר במהלך בלתי-הגיוני שאינו משרת את מטרת ארגוני הטרור, אך ליבס ובלונדהיים טוענים שלמעשה מדובר באסטרטגיה יעילה למדי". כלומר, האסטרטגיה אמנם נראית בלתי-הגיונית, אך בפועל היא דווקא הגיונית ויעילה. מכיוון שהתשובה סותרת את הנאמר בקטע, הרי שזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

4. השאלה: בפסקה האחרונה, ארגון אל-קאעידה מובא כדוגמה ל-

פתרון: במהלך הפסקה האחרונה מספרים לנו על אסטרטגיית "הביישנות התקשורתית" בה נוקטים ארגוני הטרור: ארגוני הטרור מעדיפים שלא ליטול אחריות מיידיית על פיגועים במטרה להגביר את העיסוק בהם בגופי התקשורת. לאחר מכן מביאים לנו כדוגמה לשימוש באותה אסטרטגיה את אסון התאומים. מכאן שארגון אל-קאעידה, המובא בהקשר של אסון התאומים, הוא ארגון שהשתמש באסטרטגיית "הביישנות התקשורתית".

מכאן שארגון אל-קאעידה הוא דוגמה לארגון טרור ששקט ולא נטל אחריות על פיגוע, ובכך משך עוד יותר את תשומת הלב של גופי התקשורת במטרה להאדיר את שמו.

תשובה (3).

5. השאלה: מהפסקה האחרונה משתמע ש"מטרת ארגוני הטרור" שנדונה בקטע (שורה 28) היא -

פתרון: בפסקה האחרונה מציינים ביחס לשתיקתם של ארגוני הטרור לאחר פיגועים כי: "לכאורה מדובר במהלך בלתי-הגיוני שאינו משרת את מטרת ארגוני הטרור, אך ליבס ובלונדהיים טוענים שלמעשה מדובר באסטרטגיה יעילה למדי. השתיקה של ארגוני הטרור האחראים לפיגוע אינה מונעת מהם פרסום, אלא אדרבא, היא מגבירה את מאמצי התקשורת לזהות את המבצעים." (שורות 27-30).

כלומר, השתיקה היא לכאורה מהלך בלתי-הגיוני, שכן היינו מצפים שהיא תמנע מארגוני הטרור פרסום. אך בפועל, שתיקתם של ארגוני הטרור היא מהלך יעיל למדי, שכן לא רק שהיא אינה מונעת מהם פרסום, אלא היא דווקא גורמת לכך שהעיסוק בהם יגדל.

מכאן ניתן להסיק כי "מטרת ארגוני הטרור" שנדונה בקטע זה היא להשיג פרסום רב ככל האפשר.

הערה: מטרת ארגוני הטרור "לפגוע בכמה שיותר אזרחים", כפי שהיא מוצגת בתשובה (1), אינה התשובה הנכונה, שכן גם אם מטרה זו היא אכן מטרה של ארגוני טרור שונים, זו אינה המטרה שנדונה בקטע.

תשובה (3).